

Avlsseminar 2019

Slagelse den 28. april 2019

Oplæg:

- Helle Sinclair: Egne erfaringer med Giardia hos hunde.
- Birgitte Schøjth: En dyrlæge og dommers tanker om racens sundhed før, nu og i fremtiden.

Drøftelse:

- Fælles drøftelse af Rase Avls Strategien (RAS) 2019
- Hvad skal Avls- og Sundhedsudvalget (ASU) arbejde med de kommende år?

Egne erfaringer med Giardia hos hunde.

Nogle gange tager tingene en uventet drejning, i dette tilfælde udviklede en tid ved dyrlægen med det formål at røntgenundersøge to hundes hofte- og albueled til en tremåneders behandlings- og rengørings-maraton.

Da den ene af hundene havde haft lidt dårligt mave op til konsultationen, besluttede Helle sig til at tage en afføringsprøve med. Dyrlægen testede straks for Giardia og resultatet var desværre positivt. Alle hundene i hundeholdet, blev testet den efterfølgende dag. Tre var positive og to var negative.

Behandlingen blev sat i gang for alle fem hunde i alderen fra 1 til 10 år. Behandlingen forgår med Panacur eller Metronidazol i fem dage hvor hunden bades på femtedagen, ti dages pause, ingen medicin i fem dage og igen bades hunden på femtedagen. Herefter testes hunden. Behandlingen gentages hvis hunden testes positiv. Et godt råd er at give hunden havre- og/eller hvedekli i maden, da Giardia ikke trives i et fiberholdigt mavetarmmiljø, ligesom Giardia heller ikke trives i et surt mavetarmmiljø.

Mellem medicineringen og hundevasken, skulle hjemmet og omgivelserne rengøres meget grundigt. Hjemmet blev rengjort med skarpe kemikalier og damrensere, alt blev enten vasket på 60 grader, frosset ned eller skoldet, gårdspladsen vasket med blegeessens og haven fik hydratkalk. Alt imens der var jobs, som skulle passes og et hvalpekuld på 8 meldte sin ankomst.

For at ligge til arbejdsbyrden og bekymringerne blev fem af hvalpene testet positive. Hvilket udløste en ny behandlings- og rengøringsbølge. Hvalpekøberne blev informeret og et tillæg til hvalpekøbsaftalen skrevet.

Giardia er værst ved hvalpe og ældre hunde, hvilket kom til at betyde, at Helle og HP måtte tage afsked med Babette (11 år).

Hvordan startede smitten? Hvor kom den fra?

Giardia er en lille encellet organisme som lever i tarmen hos mennesker og de fleste husdyr. Symptomerne er en mild til alvorlig diarre, værst hos unge hvalpe. Afføringen er typisk ildelugtende og lys i farven, der kan forekomme frisk blod. Der kan opleves vægttab. Giardia cyster udskilles i afføringen, og overføres ved at et dyr eller menneske kommer til at indtage

Dansk Berner Sennen Klub

Avls- og Sundhedsudvalget

Giardia cyster i f.eks. fæcesforurenede vand eller et forurenede miljø. Giardia kan overleve i miljøet i flere måneder (op til 1½ år), specielt under fugtige og kølige forhold ¹.

Helles mistanke er, at smitten kom halvandet år tidligere, hvor Babette blev meget syg. Dengang blev hun ikke desværre testet for Giardia.

Giardia kan let testes med en snap test, som også kan købes online.

Der er oprettet en offentlig Facebook gruppe som beskæftiger sig emnet. Endvidere anbefales "Giardia - en genstridig parasit" i Hunden nr. 2, 2019, side 62.

En dyrlæge og dommers tanker om racens sundhed før, nu og i fremtiden.

Birgitte har beskæftiget sig med Berner Sennen siden starten af 80'erne, hvor hun blev udlært som dyrlæge. I dag praktiserer Birgitte ikke længere, men bruger sin tid på bl.a. at være mentor for andre opdrættere.

I sit lange virke som reproduktionsdyrlæge og opdrætter, har Birgitte erfaret, at man aldrig bliver færdig med at lære, samt at en opdrætter aldrig bliver udlært.

Når Birgitte ser på Berner Sennen hundene i dag kontra for 25-30 år siden, kan hun konstatere en forbedring af:

- bygning
- vinkling
- gang
- en fremgang med temperamentet, dvs. at Berner Sennen hundene er blevet blidere og mere håndterbare for fx dyrlæger.

Status er uændret for:

- udvikling i hofteledsdisplasi (HD) status
- antal kejsersnit (egne indrapporteringer)
- tilfælde af cancer især Histiocytært Sarkom (HS).

Til gengæld ser det ikke for godt ud med dødsregistreringer af vores hunde. Der fødes mellem 200-400 hvalpe pr. år, men der findes kun 660 dødsregistreringer for årene 1981-2017. De danske dyrlæger arbejder på at få et værktøj til dødsregistrere hunde, men pt er det op til hundeejere og opdrættere at få dødsregistreret.

Målene for ASUs avlsarbejdet er jf. Birgitte gode og klare:

1. sund fornuft og omtanke
2. statistik og tal er ikke alt, men kan bruges som værdifuld information
3. helhed: udseende, mentalitet og sundhed
4. gentest som værktøj, med streg under værktøj.

Vedrørende populationen af Berner Sennen er det vigtigt, at bruge så mange forskellige hunde i avl som muligt. Udavl er vigtig ift. bevare en så stor som mulig genpulje. Mange racer er i dag

¹ <https://www.netdyredoktor.dk/hund/sygdomsleksikon/g/giardia-hos-hunde/>

Dansk Berner Sennen Klub

Avls- og Sundhedsudvalget

"for små", derfor taler man meget om at indavle en anden race i racen. Det gælder ikke nogen specifik race, men selv Berner Sennen er en "lille" race, hvor der er et stor slægtskab mellem linjerne og hvor der er meget svært at finde en linje, som ikke har slægtskab med danske linjer. I disse beregninger af indavl ses der på 12-13 generationer.

I forhold til registreringstallene var bemærkningerne:

- der er for mange Berner Sennen hvalpe, som ikke har en DKK stamtave og kun 46% af danske Berner Sennen hunde er registreret i DKK
- man skal være opmærksom på hvor mange kuld én hanhund får
- ved det nuværende registreringstal burde én hanhund kun være far til ét kuld pr år
- man skal være opmærksom på antal brødre i avl
- antal afkom pr hund, som bruges i avl definerer det reelle problem, men er svær at gøre op
- man skal være opmærksom på dominoeffekt.

ASU og opdrætter opfordres til at tale ovenstående samt om:

- indeks
- overførsler af HD- og AD-statusbedømmelser fra udlandet fx GB
- antal afkom pr bedsteforældre mv.

Vedrørende kejsersnit:

I 2013 var 40% alle kuldene det år (35 kuld) forløst ved kejsersnit, mens kun 12,5% af alle registrerede kuld (3.746) blev forløst ved kejsersnit. Ses der på det sidste år, har der været registreret 50 kuld. 16 af dem blev forløst ved kejsersnit, hvilket svarer til 32%.

Jf. Birgitte er grunden til de mange kejsersnit manglende erfaring med, at mærke, bevægelse under fødslen og med veer. Der er også en genetisk sammenhæng mellem om tæven selv er forløst ved kejsersnit og om den selv kan føde samt på vesvækkelse under fødslen.

Vejret har betydning for løbetid og fødsel. Endvidere viser nyeste forskning, at blodet i navlestrengen skal have tid til at løbe ud til hvalpen, før navlestrengen klippes og hvalpen er klar til at leve.

OBS punkter:

- RAS skulle have været sendt til alle medlemmer af DBSK.
- Den unge generation mangler.
- DBSK skulle overveje at indføre en mentorordning.
- Link på DBSKs hjemmeside til HS-test skal tilpasses.
- DBSK/ ASU burde forhøre sig hos DKK jurister der en mulighed for, at hvalpekøber i hvalpekøbskontrakten, giver opdrætter lov til, at dødregistrere hunden, således at ansvaret deles.

Fælles drøftelse:

1. Hvalpeprisens betydning for valg af hvalp med eller uden en DKK-stamtavle.

Den generelle holdning var, at prisen er underordnet, men flere kender udsagnet: "Hvorfor betale for en stambog, når den ikke skal bruges til noget?" og "Bladninghunde er sunde hunde". Flere steder i landet har prisen en afgørende betydning.

Dansk Berner Sennen Klub

Avls- og Sundhedsudvalget

DBSK brude være mere åben og byde alle Berner Sennen hundeejere velkommen i klubben og derigennem påvirke hundeejerens valg om at købe en hvalp med DKK-stamtave.

Det er et spørgsmål om kultur, samt om udbud og efterspørgsel. Derfor opfordres alle opdrættere til at registrere deres kuld på hvalpelisten og om at opdatere deres hjemmesider.

DKK opdrættere har et andet ansvar overfor hvalpekøbere og forskellen skal kunne formidles til potentielle hvalpekøbere.

2. Mindre/mere klejne Berner Sennen hunde.

Der blev givet udtryk for, at Berner Sennen hunde er blevet mindre.

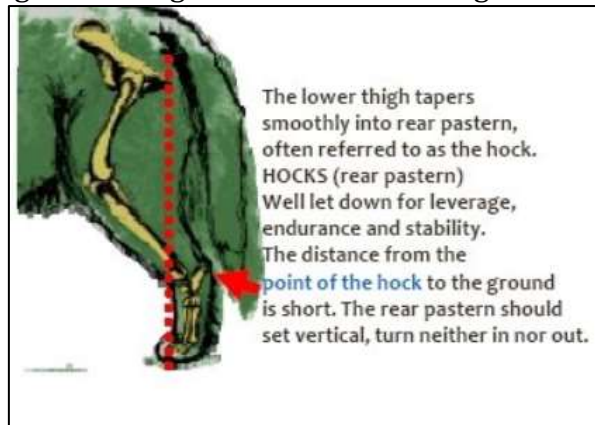
3. Mentorordning.

Der er blevet opfordret igen at DBSKs bestyrelse og/eller ASU om undersøger muligheden for en mentorordning. Enten en liste med mentorer på hjemmesiden, en Facebookgruppe eller et andet fora, men også muligheden for indgå i mentorordningssamarbejdet med andre racer via DKK.

4. Fødsel:

- gå en tur i haven og lad hende grave et hul
- mærk inde i tæven "
- fødsel = presseveer
- opblokning tager ca. 1½ døgn (kan vare mellem 1-3 døgn)
- hjertelyd kan høres med en hjertelydslytter – 200 slag/minuttet (ASU medlem har en video af dette)

5. Vinkling og overvinkling især af bagben blev diskuteret og demonstreret af Birgitte.

Kilde: <http://www.bmdinfo.org/bsr/illustratedBerneseMountainDogBreedStandard/bernesemountaindogrearangulation.html>

6. HS-tests.

ASU blev opfordret til at lave et seminar eller andet arrangement omhandlende HS-test. Dvs. en grundig gennemgang af HS-tests, historikken, metoder, beregninger mv. også gerne forskellen på den tyske og franske test.

Der var også en interesse for en validering af Antagenes hvalpekuldberegner.

Dansk Berner Sennen Klub

Avls- og Sundhedsudvalget

Svens Kennelklub eller Svensk Sennenhunde klub skulle have en uddybende artikel om HS-tests på deres hjemmeside. ASU vil finde og dele linket til dette.

Der blev også forslået en dyrlægedag; en på Sjælland, en på Fyn og en i Jylland hvor betydelige rabatter på blodprøvetagning og HS-testen kan opnås. Endvidere kunne arrangementet forgå i forbindelse med en udstilling som klubudstillingen i Strib.

7. Forsikring og dyrlægepriser.

Flere har oplevet at dyrlægen starter med at spørge ind til om hunden er forsikret, samtidigt opleves højere priser end ellers.

8. Dødsregistrering "Alderdom".

Der efterlyses en definition af kategorien "Alderdom" ift. dødsregistreringer.

9. Seminar ved Pat Hastings.

Seminaret roses og anbefales. Nyt seminar i januar. Facebookgruppe anbefales.

Hvad skal (ASU) arbejde med det kommende år?

- Der ønskes en orientering om hvordan det går med HS forskning på KU Sund og hvad de midler DBSK og DBSK medlemmer har doneret er gået til, samt et møde til det der var i januar 2016.
ASU informerede om, at der pt ingen forskning er på HS-området på KU Sund, og at forskningen stoppede da Lise Nielsen afsluttede sin Ph.D..
- HS-seminar.
- Seminar ved Tove Due
- Mulighed for seminar ved Pat Hastings.
- Seminar om hvalpevaccinationer og titer-test ved Odder Dyrlæge eller Dyrlæge Lise.
- ASU tager kontakt til DKK for at undersøge mulighed for at få dødsregistreringer fra hundeweb.

Opsamling:

- Det er mulig at låne lokaler i Tilst.
- Det blev oplyst, at Jørgen Hindse har i en leder i Hunden skrevet, at 10 % af racens population skal have det samme sundhedsmæssige problem, før det betragtes som et generelt sundhedsproblem for en race.
- Det blev også nævnt, at afstanden mellem opdrætterne og DKK blev større, i takt med at DKK slækker på kravene til avl og stambogsføring.